

VŠEZNÁLEK

**Mikulášská nadílka a
vánoční jarmark**

Vánoce

Pranostiky

Kalendárium

Povídka

Básně

- 1.....Úvodník
- 2.....Odkud jsme
- 3.....Mikulášská nadílka
- 4.....Vánoce
- 5.....Adventní věnce
- 6.....Pranostiky
- 7.....Rozhovor
- 8.....Povídka
- 9.....Povídka
- 10.....Kvíz
- 11.....Kalendárium
- 12.....Sv. Silvestr
- 13.....Tajenka
- 14.....Literární střípky
- 15.....Vtipy

Tisková barva vánočního čísla „Všeználka“ ještě nestačila pořádně zaschnout a my už se chystáme na prázdniny. Letos jsou vánoční prázdniny opravdu rekordně dlouhé - celých 16 dnů! Doufám, že je všichni prožijete v klidu a míru a budou plné zážitků. Třeba nakonec přijde i sníh, a tak za zimními

radovánkami nebudeme muset vyjíždět až do vzdálených hor. Prosinec byl ve škole hodně hektický. Ani jsme se nenadáli a už se blíží jeho konec. A s ním i konec roku 2013. Jaký byl tento rok pro Vás? Byl bohatý na šťastné události, nebo naopak jeden z těch horších? Ať je to jak chce, brzy nás čeká nový rok a s ním nové začátky.

Mikulášská družina žáky odměnila i potrestala tak, jak si každý zasloužil. Po Novém roce budou žáci odměněni či naopak potrestáni výsledky na vysvědčení. Necháme se překvapit, jaké budou...

Klidné svátky a pohodový rok 2014 přeje Všeználek.

Ivana Směšná

O historii Velkomoravské říše

Již v 7. století existoval předchůdce státního útvaru, tzv. Sámova říše, který se rozkládal pravděpodobně v povodí řeky Moravy a na jihozápadním Slovensku, tedy na územích, kde v 9. století vzniklo Moravské knížectví a Nitranské knížectví (oba názvy jsou výtvorem novodobé historiografie). Jednalo se ale spíše o kmenový svaz, jeho vnitřní struktura ještě nemůže být hodnocena jako stát. O době od zániku Sámovy říše (659-661) do zformování moravského státu veškeré historické prameny mlčí, je tedy nejasné, co se na moravském území odehrávalo.

Poté, co se ke konci 8. století zhroutil avarský kaganát, umožnila politická situace západoslovanským kmenům vytvořit nový státní útvar. Počátkem 9. století se objevují dvě knížectví, která spolu vedou politický boj – Moravské knížectví, pravděpodobně s centrem v jihomoravských Mikulčicích, sídlo knížete Mojmir, a Nitranské knížectví se střediskem v Nitře na jihozápadě dnešního Slovenska, kde sídlil kníže Pribina. Pravděpodobně v roce 831 byl Mojmir spolu „se všemi Moravany“ pokřtěn pasovským biskupem Reginharem.

Roku 833 se knížeti Mojmirovi podařilo Pribinu z Nitry vypudit, připojil jeho knížectví ke svému a tento krok je označován za vznik Velkomoravské říše. Mojmir se stal prvním velkomoravským panovníkem. Podle nejnovějších výzkumů je ovšem zpráva ve východofranské kronice Libellus de conversione Bagoariorum et Carantonorum („Obrácení Bavorů a Korutanců na víru“), odkud o této události víme z 10.–12. kapitoly, psána stylem, který naznačuje, že se nejednalo o spor dvou samostatných knížectví, ale že byl Pribina Mojmirům vlastně odvolán z funkce v údělném knížectví. Vznik velkomoravského státu by tedy bylo nutno hledat ještě dříve.

Markéta Sedlářová, 7. A

Mikulášská nadílka a vánoční jarmark

Středa 4. prosince byla ve znamení mikulášské nadílky a tradičního vánočního jarmarku. Dopoledne obcházel Mikuláš se svou družinou a cimbálovou muzikou všechny třídy na II. stupni a společně s žáky si zazpívali vánoční koledy. Anděl rozdával sladké dobroty hodným a snaživým žákům a čert naopak vyplácel zlobivé děti, které si pomocí své kouzelné vševědoucí berly vybral Mikuláš a zavolal si je před tabuli, kde musely slíbit, že se polepší.

Odpoledne patřilo vánočnímu jarmarku, který zahájila scénka dramatického kroužku plná čertů vedených Mikulášem a andělem. Vánoční koledy návštěvníkům zazpíval dětský pěvecký sbor a atmosféru dokouznila cimbálová muzika. Návštěvníky čekaly na jarmarku stoly plné všelijakého zboží, které si doma vyrobili žáci buď sami, nebo s pomocí svých rodičů. Na dračku šlo hlavně vánoční cukroví, sušené ovoce a různé vánoční dekorace. Návštěvnost jarmarku byla letos vysoká a doufejme, že tomu bude tak i v dalších letech. Budeme se těšit na příště.

Ivana Směšná

Vánoce

Vánoce patří ke křesťanským svátkům. Každoročně oslavují zrození Ježíše. Roku 354 Vánoce, jakožto křesťanský svátek, oficiálně uznal papež Liberius, a to k datu 25. prosince. Vánoce jsou svátkem narození Páně. Připomínají narození Ježíše Nazaretského, dle Nového zákona narozeného v Betlémě. Bohužel přesné datum neznáme. Marek a Jan jej ve svém evangeliu neuvádějí, avšak zdůrazňují duchovní příbuznost s Janem Baptistou, důležitou osobností Nového zákona předpovídající příchod Spasitele. Narození Ježíše se datuje k roku 1 n. l. od vrcholného středověku.

Z které doby máme první zprávy o vánočním stromečku?

- a) z 12. století
- b) ze 14. století
- c) z 16. století
- d) z 18. století

Vánoční tradice

Vánočních tradic existuje mnoho, např. rozkrajování jablek, pouštění lodiček po vodě, zdobení stromečku, zpívání koled.

Vánoční cukroví

Vánoční cukroví a jeho pečení patří k obecně rozšířeným vánočním tradicím. Na svátečním stole nalezneme např. perníky, vanilkové rohlíčky, linecká kolečka, trubičky atd.

Jakub Mokroš, 7. A

Adventní věnce

Adventní věnec je tradiční symbol sloužící k odpočítávání čtyř týdnů adventu. Věnec by měl mít 3 fialové a 1 růžovou svíčku. Každá svíčka se zapaluje samostatně. Ve středu věnce se může nacházet podle dalšího tradičního modelu také bílá svíčka. Svíčky představují příchod světla Kristova do světa. Na první neděli adventní je rozsvícena první fialová svíce. Tato svíce se obvykle nazývá „svíce proroků“ na památku proroků, kteří předpověděli narození Ježíše Krista. Tato svíčka představuje naději a očekávání. Na druhou neděli adventní je zapálена druhá fialová svíce. Tato svíčka obvykle reprezentuje lásku. Na třetí adventní neděli, Gaudete (radostná), je zapálена růžová svíčka. Obvykle se nazývá „pastýřská“ a představuje radost. Čtvrtá, poslední fialová, svíčka, je nazývána „andělská“ svíčka a představuje mír a pokoj.

Jakub Mokoš, 7. A

Pranostiky

Na Adama a Evu čekejte oblevu.

Na Boží narození o komáří zívnutí.

Jak na Nový rok, tak po celý rok.

Na Tři krále mrzne stále

Jasně Vánoce – hojnost vína i ovoce.

Pakli na Štěpána silný vítr bouří, vinař smutně oči mhouří.

Když na Štěpána větrové uhodí, příští rok špatně se urodí.

Prosinec se sněhem na pěšině, žito je v každé vysočině.

Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.

Mírný prosinec, mírná celá zima.

Když na Štědrý den večer sněží, na pytel chmel se těží.

Na Boží narození o bleší převalení.

Když v první adventní neděli nastane daleko široko krutá zima, potrvá čtyři neděle.

Vendula Manová, 7. A; Kateřina Sazmová, 6. B

Rozhovor s paní učitelkou Jitkou Banou

Jaká je Vaše oblíbená barva?

Fialová.

Která třída je Vaše oblíbená?

Všichni mí studenti. Neměnila bych nikoho!

Co jste měla na vysvědčení?

Vyznamenání.

Máte bratra nebo sestru?

2 sestry a bratra.

Který učíte předmět?

Anglický jazyk.

Máte oblíbené jídlo?

Mám ráda italskou, čínskou a indickou kuchyni.

Kam byste chtěla jet mimo Evropu?

USA jsem si splnila, nyní je na řadě Asie nebo Austrálie

Kam jste chodila do školy?

Navštěvovala jsem Střední pedagogickou školu v Kroměříži, VŠ v Olomouci a Bratislavě.

Co byste chtěla na Vánoce?

Klid, pohodu a rodinu kolem sebe.

Kdy jste se narodila?

V létě ☺.

Co vás nejvíce bavilo ve škole?

Tělesná výchova a hudební výchova.

Které jsou vaše oblíbené filmy?

Popelka, Pretty Woman, S tebou mě baví svět.

Klára Burešová, 8. C

Špatný začátek, dobrý konec...

Je Štědrý večer, ale já vánoční náladu určitě nemám. Jsem opuštěná, třesu se zimou, mám hlad, ale rozhodla jsem se tak sama. Asi před 9 dny jsem utekla z domu. Nenáviděla jsem to tam. Po tom, co umřel táta, jsem si s mámou moc nerozuměla. Když si domů přivedla jejího nového přítele, přestaly jsme si rozumět úplně. Jmenoval se Mirek. Kouřil, často přicházel domů opilý tak moc, že mě několikrát uhodil. Mámě jsem to neříkala, nemyslela jsme si, že by mi uvěřila, nesvěřila jsem se nikomu. Nakonec to přehnal natolik, že po mně chtěl, abych mu zašla do obchodu pro pivo, a když jsem mu řekla, že nejdu, že už je opilý dost, uhodil mě a já si o roh stolu rozbila hlavu. Máma se mnou poté jela do nemocnice, kde mi ránu zašili, ale nechtěla mi věřit, co se mi stalo, a obviňovala mě, že si vymyslím, že by Mirek nikdy nic takového neudělal. V noci jsem si teda sbalila věci, zamkla za sebou a klíče jsem nechala ve schránce.

Teď ležím na vlhké přikrývce, ve staré, ztrouchnivělé budce, pár obcí od mého bývalého bydliště. Nevím, co bude zítra, nevím ani, co bude ráno, netuším dokonce, co se stane za hodinu. Vím jen jedno. Měla bych to nějak vyřešit. Je mi jasné, že moje tělo tohle už dlouhou nesnese... Je ráno. Budu se muset jít podívat po nějaké práci a bydlení.

O 4 hodiny později...

Před chvílí jsem se domluvila s jedním pánem, pronajme mi malou garsonku. Nájemné je malé, což je hlavní. Řekla jsem mu, jak na tom jsem, a on mě naštěstí pochopil. Tento měsíc mu nájem platit nemusím, další měsíc už půjde podle smlouvy. Teď se tedy pokusím sehnat nějakou práci.

Povídka

O 2 hodiny později...

Práci jsem sehnala. Ve skladu v jednom supermarketu. Platit mi tam budou vcelku dost, takže základní potřeby mít budu. Nastupuju hned zítra, v situaci v jaké jsem, je to pro mě jenom dobře.

O 2 měsíce později...

Nedávno jsem vůbec nevěřila, že by mohlo být všechno ještě v pořádku. V garsonce se mi žije poměrně dobře. V práci si mě pochvalují, možná mi šéf za chvíli i zvýší plat. Máma, jak jde vidět, se mě očividně ani nesnaží hledat. Já jsem přece byla ta, která vždycky lhala, a ta, která všechno zavinila. Ale už jsem se tím vcelku smířila. Kamarády jsem si našla taky nové, takže myslím, že můžu říct, že jsme spokojená. Možná že jsem si to takhle nikdy nepřestavovala, ale kdo ví, co se ještě může stát. V životě se prostě nestává jenom to, co si přejeme, ale to, co je dáno naším osudem...

Michaela Grebeňová, 7. D

Z předmětu do předmětu

Kvíz

Kdo jde v prvních prosincových dnech našimi ulicemi?

- a) Ježíšek
- b) Mikuláš

Byl Mikuláš oficiálně prohlášen svatým?

- a) ano
- b) ne

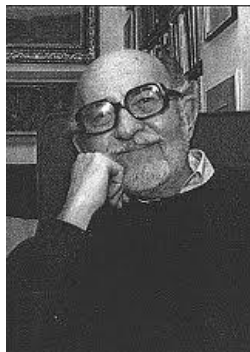
Jaké má svatý Mikuláš přízvisko?

- a) Mikuláš z Myry
- b) Mikuláš ze Staráku

Jakub Mokoš, 7. A

Miloš Macourek

český dramatik, básník a scénárista

(* 2. 12. 1926 Kroměříž, † 30. 9. 2002 Praha)

Narodil se v Kroměříži v rodině právníka. V Místku studoval na reálném gymnáziu, ale studium nedokončil kvůli uzavření školy gestapem v roce 1942. Krátce byl žákem hudebně dramatické školy v Ostravě, pak až do konce 2. světové války pracoval jako dělník.

Po osvobození pokračoval Miloš Macourek ve studiu na gymnáziu, v roce 1946 však školu opustil a odešel do Prahy. Vykonával různá zaměstnání. Pracoval jako tiskárenský dělník, kulisák,

administrativní úředník, redaktor v nakladatelství Máj aj. Od roku 1950 působil na katedře literatury a umění v Ústřední škole ROH.

Od roku 1960 byl Miloš Macourek dramaturgem, pak scenáristou Filmového studia Barrandov. Od počátku 80. let žil v Praze jako spisovatel z povolání.

Od konce 50. let navázal autorskou spolupráci s některými malými scénami, především s Divadlem Na zábradlí.

Jako scénárista se podílel na mnoha českých komediích, např. *Pane, vy jste vdova!*, *Čtyři vraždy stačí, drahoušku*, a seriálech, např. *Arabela* nebo večerníčky s Machem a Šebestovou.

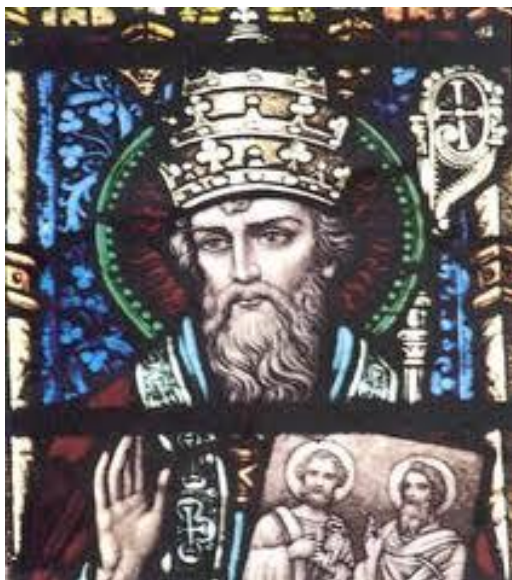
Markéta Sedlářová, 7. A

Kdo je kdo

Sv. Silvestr

Svatý Silvestr I. byl 33. papežem katolické církve. Podle jednoho zdroje se Silvestr narodil v Římě, jistotu ale nemáme. Ukrýval se v lesích, podle čehož získal své jméno. Silvestr pochází z latinského slova silva, které znamená les. Podle legendy se udává, že Silvestr vyléčil z lepry císaře Konstantina Velikého. V roce 330 povýšil císař Konstantin město Byzanc na hlavní město celé římské říše. Byzanc byla na jeho počest nazývaná Konstantinopol. 31. prosince si připomínáme Silvestra, protože se udává konec éry pronásledování křesťanů. Papež Silvestr provedl úpravu bohoslužeb a vydal mnoho liturgických nařízení. Například přikázal, aby oltáře byly stavěny z kamene, a ne ze dřeva, aby se nepokrývaly hedvábím, ale pouze plátnem.

Stanislav Psočka, 7. C

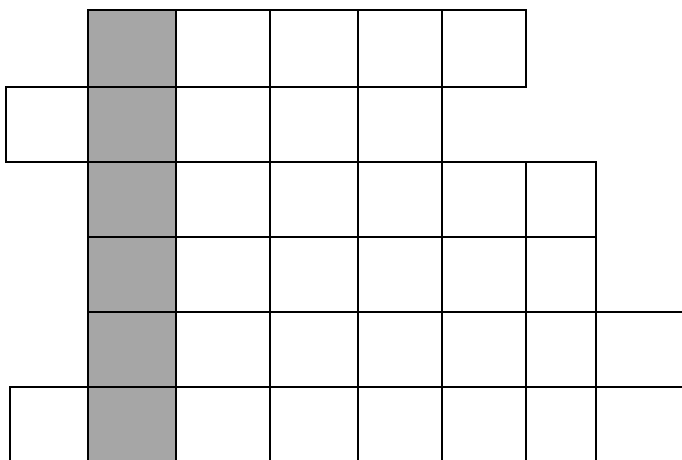

Sv. Silvestr

Tajenka

Vánoce

1. Adventní...
2. Co dostaneme pod stromeček?
3. Kdy zapalujeme svíčky na adventním věnci?
4. Co je na stromečku?
5. Co pečeme na Vánoce?
6. Kdo přináší vánoční dárky?

Čas svátku a klidu jsou _____.

Stanislav Psoška, 7. C

Vánoční básnička

Vánoční svátky jsou zase tady,
honem seberte se a nakupte dárky.

Byly tu před rokem a jsou tu zas.
Aby ty nákupy odnesl d'as!

Zase musím pořídit nový stromek,
snad mi ty věci nerozbijí domek.

Ale i přesto oheň je krásný,
stejně jako loni nádherně jasný.

Zapálím svíčku a půjdu domů,
i kdyby bilo snad tisíce hromů.

Sejdu se s rodinou a budu šťastný,
a svou rodinou krásně milovaný.

Užiji si Vánoce, jak to má být,
hlavně nesmíme zapomenout žít.

Veselé Vánoce přeji: Vendula Manová, 7. A., a Kateřina Sazmová, 6. B.

Pro legraci

O Vánocích...

„Pane šéf, můžete mi dát zítra volno? Manželka chce, abych jí pomohl s vánočním úklidem,” ptá se v práci pan Urbánek.

„Z takového důvodu Vám přece nebudu dávat volno!” rezolutně odmítne ředitel.

„Děkuji,” oddechne si zaměstnanec. „Věděl jsem, že je na Vás spolehnutí.”

„Byl jsi dneska hodný? Neukradl jsi nic? Nenadával jsi?” vyptává se Ježíšek malého chlapečka. „No tak se to už konečně nauč, já ti dárky věčně nosit nebudu!”

Klára Burešová, 8. C

Redakce

Věra Ondrušková, Ivana Směšná

Klára Burešová, Michaela Grebeňová, Denisa Kneslová, Jan Kočenda, Jakub Mokroš, Vendula Manová, Stanislav Psoška, Kateřina Sazmová, Markéta Sedlářová, Bára Zapletalová

Všechnálek / 4. číslo / roč. 2013-2014 / vyšlo 19. prosince 2013

Na další číslo se můžete těšit na konci ledna 2014.